

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інвестиційний менеджмент

Освітня програма: _____ Туризмознавство _____

Спеціальність: _____ 242 Туризм _____

Галузь знань: _____ 24 Сфера обслуговування _____

Ступінь вищої освіти: _____ Другий (магістерський) рівень _____

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол №1 від 20.08.2020 р.

м. Запоріжжя, 2020 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ЗПВ 03 Інвестиційний менеджмент Вибіркова дисципліна Цикл загальної підготовки
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач	Риженко Олексій Миколайович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
Контактна інформація викладача	(061)7642506 (роб.), ауд. 272 kafedra_manager@zntu.edu.ua
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/
Обсяг дисципліни	Кількість годин – загальний обсяг 120 годин. Кредитів – 4 кредити ЕКТС. Розподіл годин: 14 лекції, 30 практичних, 69 самостійна робота, 7 - індивідуальні завдання, вид контролю - залік
Консультації	Згідно з графіком консультацій - https://zp.edu.ua/node/7904

2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити навчальної дисципліни.

Дисципліна «Економіка туризму».

Теми: Основні фонди, їх характеристика та показники використання. Оборотні засоби туристичного підприємства. Фінансове планування на туристичних підприємствах.

Дисципліна «Менеджмент туризму».

Теми: Система методів менеджменту туризму і їх взаємозв'язок. Система і структура управління в туризмі. Ефективність і успішність менеджменту туризму.

Дисципліна «Туроперейтинг».

Теми: Типологія створення туристичного продукту та формування його асортименту. Правила формування програм перебування туристів. Організація туристичних подорожей туроператором.

Постреквізити навчальної дисципліни..

Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Інвестиційний менеджмент» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання:

- виробничі практика;
- переддипломна практика;
- кваліфікаційна дипломна робота.

3. Характеристика навчальної дисципліни

Проблеми інвестування постійно знаходяться в полі зору наукових досліджень. Це обумовлено тим, що інвестиційні ресурси дають можливість впроваджувати передові технології, новітню техніку, інноваційні форми організації праці та управління виробництвом. Нововведення, нові технології та організаційні рішення дають змогу підприємствам вийти з кризових ситуацій, забезпечити високу конкурентоспроможність продукції і підприємства. Інвестиційна діяльність є одним з найбільш важливих аспектів функціонування будь-якої комерційної структури. Інвестиції торкаються глибинних основ господарської діяльності, визначаючи процес економічного зростання, в цілому. Причинами, що зумовлюють необхідність інвестицій, є відновлення наявної матеріально-технічної бази, нарощування обсягів виробництва, освоєння нових видів діяльності. При здійсненні інвестиційної діяльності підприємство постійно зіштовхується з завданням вибору інвестиційного рішення. Ухвалення вірного інвестиційного рішення неможливе без врахування таких факторів: вид інвестиції, вартість інвестиційного проекту, множинність доступних проектів, обмеженість фінансових ресурсів, ризик, пов'язаний з прийняттям інвестиційного рішення. У зв'язку з цим, інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання вимагає глибоких знань теорії та практики у сфері обґрунтування інвестиційних

рішень, виборі напрямів та форм інвестування. Саме цим пояснюється доцільність, актуальність, а також необхідність вивчення майбутнім фахівцем навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент» та обґрунтуються її предмет, мета і завдання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

Загальні компетентності:

Здатність працювати в команді з використанням сучасних комунікаційних методів міжособистісної взаємодії .

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня та напрямку функціонування (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Здатність визначити наявність бізнес-проблеми, аналізувати та вирішувати її, вести пошук альтернатив та обґрунтовувати управлінські рішення з забезпеченням їх правомірності.

Здатність формувати корпоративні стандарти щодо організації, забезпечення і оцінки якості послуг з обслуговування клієнтів.

Фахові компетентності:

Знання етичних та нормативно-правових норм, що регулюють відносини людини з людиною, із суспільством і з навколоишнім середовищем; використовувати базові нормативні і правові документи у сфері туристичної діяльності; здійснювати аналіз та давати оцінку дії договорів різних видів у контексті регулювання підприємницької діяльності в галузі туризму.

Уміння створювати психоемоційний контакт між клієнтом та менеджером з туризму; розуміти психологічні закономірності управлінської діяльності та визначення психологічних методів конструктивного розв'язання конфліктів інтересів партнерів.

Уміння застосовувати механізм та процес управління якістю на підприємствах галузі туризму; організовувати післяпродажне обслуговування клієнтів, визначати критерії й стандарти якості надання послуг, проводити претензійну роботу; визначати та задовольняти індивідуальний попит споживачів туристичних послуг, формувати інклузивну програму відпочинку клієнтів.

Уміння здійснювати розрахунки з клієнтами за надані послуги з обслуговування, оформлювати рахунки (інвойси) і проводити контроль оплати; оформити туристичну документацію; володіти технологіями обліку, зберігання та аудиту туристичної документації і програм перебування та розміщення туристів.

Знання предмету, завдань та видів підприємницької діяльності в туризмі; методів і форм державної підтримки малого бізнесу; умов та середовища здійснення підприємницької діяльності в туризмі; законодавчих актів з організації підприємництва щодо надання туристичних послуг в сфері обслуговування клієнтів.

Результати навчання.

Уміння використовувати інформаційно-інноваційні, проектні методи і технології діджиталізації бізнесу в сфері туризму.

Знання функцій суб'єктів туристичного ринку; механізмів його функціонування; характеристик та особливостей туристичного продукту; факторів, що впливають на виникнення, профіль та специфіку поведінки споживачів; основних типів споживачів туристичних послуг; етапів організації світового туризму; структурних рівнів організації туризму. Уміння оцінювати кон'юнктуру туристичного ринку, інтерпретувати результати дослідження та складати прогноз напрямів розвитку суб'єктів підприємницької діяльності в сфері рекреації і туризму.

Знання законодавчих актів у сфері туризму, правових зasad та форм функціонування туристичного підприємства з урахуванням нормативно-правових актів, що регламентують надання послуг. Уміння контролювати дотримання правових норм й чинного законодавства щодо здійснення туристичної діяльності, використовувати відповідні нормативні і правові документи та розробляти пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання туристичної діяльності.

Знання категорій готелів за всесвітньою кваліфікацією; базових принципів обслуговування туристів в усіх категоріях готелів; категорій номерного фонду; комплектації номерів; технології та організації процесу обслуговування споживачів у закладах готельного та ресторанного господарства; сучасні особливості організації обслуговування клієнтів в індустрії гостинності.

Знання понять стандартизації, сертифікації та ліцензування; напрямів державного регулювання туристичної галузі; порядку оформлення ліцензій щодо надання туристичних послуг; законодавчих документів з питань ліцензування та сертифікації туристичних послуг; вимог безпеки надання туристичного продукту і туристичного обслуговування; видів санкцій

за недотримання стандартів туристичного обслуговування.

Вільно володіти державною мовою як безальтернативним засобом спілкування в професійній туристичній діяльності та використовувати як корпоративний стандарт.

Ініціювати комплексні цифрові туристичні проекти і продукти та проявляти лідерство під час їх реалізації на підприємстві.

Демонструвати високий рівень соціальної відповідальності за результати прийняття стратегічних рішень у сфері туризму.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент» є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління інвестиційною діяльністю підприємств туристичного бізнесу, відповідних компетенцій на основі засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що дозволяють ефективно здійснювати цю діяльність на туристичному підприємстві.

5. Завдання вивчення дисципліни

Методичні – викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивчені сучасних механізмів інвестиційного менеджменту на рівні туристичного підприємства у галузі надання послуг в сфері обслуговування.

Пізнавальні – сформувати уявлення про сучасний стан інвестиційних процесів в туризмі. Викласти основи теорії відносин людини з людиною, із суспільством і з навколошнім середовищем. Виокремити нормативні і правові документи у сфері інвестиційної діяльності підприємств туристичного бізнесу. Надати характеристику та ідентифікувати класифікаційні ознаки світового ринку фінансових та реальних інвестицій.

Практичні – ознайомити студентів із сучасними методами і технологіями створення, оформлення, ведення обліку й зберігання документації щодо планування, організації та контролю інвестиційних процесів на типовому підприємстві туристичної індустрії.

6. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інвестиційний менеджмент» складається із двох змістових модулів:

- **змістовий модуль 1. Концептуальні основи та теорія інвестування;**
- **змістовий модуль 2. Менеджмент інвестиційного процесу на підприємстві.**

Змістовий модуль 1. Концептуальні основи та теорія інвестування.

Тема 1. Методологічні основи інвестування.

Поняття та класифікація інвестицій. Економічний зміст, мета та завдання інвестиційної діяльності. Інвестиційний процес у державі з ринковою економікою. Інвестиційний ринок та його складові. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів. Взаємозв'язок інвестиційного та фінансового ринку. Інфраструктура інвестиційного ринку та її складові.

Тема 2. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності.

Держава, як суб'єкт інвестування. Інвестори та учасники інвестиційної діяльності. Господарські товариства та корпорації. Фінансово-кредитні заклади. Функціональні учасники інвестиційного процесу. Основні напрями та об'єкти інвестування.

Тема 3. Фінансові інвестиції.

Характеристика фінансових інвестицій. Ринок цінних паперів та його учасники. Характеристика цінних паперів. Фондова біржа, її роль та функції. Оцінка та аналіз ефективності фінансових інвестицій. Теорія інвестиційного портфеля. Порядок формування портфеля цінних паперів.

Тема 4. Реальні інвестиції.

Економічна суть та види реальних інвестицій. Показники, які характеризують інвестиції у виробничі засоби. Капітальні вкладення, їх класифікація та джерела фінансування. Оцінка об'єктів реальних інвестицій.

Тема 5. Інноваційна форма інвестицій.

Суть інновацій та інноваційної діяльності. Інноваційний цикл та його етапи. Фінансова підтримка інноваційної діяльності. Державне регулювання інноваційної діяльності. Венчурне підприємництво. Інтелектуальні інвестиції.

Тема 6. Залучення іноземного капіталу.

Види та форми іноземних інвестицій. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути. Особливості інвестування в спеціальних (вільних) економічних зонах. Політика держави, щодо

залучення іноземних інвестицій.

Змістовий модуль 2. Менеджмент інвестиційного процесу на підприємстві.

Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування.

Інвестиційна стратегія, її види та етапи розробки. Методи оцінки ефективності інвестицій. Фінансова (комерційна), бюджетна й економічна оцінка ефективності інвестування. Оцінка умов розміщення об'єктів інвестування. Інвестиційні ризики та їх оцінка. Вибір інвестиційних рішень в умовах ризику та інфляції.

Тема 8. Управління інвестиційними проектами.

Поняття інвестиційного проекту та класифікація інвестиційних проектів. Типи проектного фінансування. Життєвий цикл інвестицій. Передінвестиційні дослідження витрат на підготовку проекту. Оцінка фінансової здійсненості та ймовірності проекту. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційного проекту. Оцінка грошових потоків за проектом.

Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу.

Фінансові ресурси інвестування. Фінансові інструменти та фінансовий інжиніринг. Способи залучення капіталу. Вартість капіталу та принципи його оцінки. Прогнозування структури джерел фінансування. Власні, позикові та залучені інвестиції.

Тема 10. Менеджмент інвестицій.

Суть та завдання інвестиційного менеджменту. Напрями інвестиційної політики держави. Інвестиційний клімат та фактори, які роблять його сприятливим. Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів. Методи індикативного планування інвестицій. Стратегія бізнес плану, його розділи та показники.

Тема 11. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності.

Способи реалізації інвестиційних проектів. Договори (контракти), що регулюють інвестиційний процес. Міжнародні угоди, щодо інвестування і захисту інвестицій. Поняття про тендери. Страхування інвестицій. Проектування інвестицій. Ціноутворення в інвестиційній сфері.

Тема 12. Моніторинг процесу використання інвестицій на підприємстві.

Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту. Способи комплектування будівель обладнанням і розрахункові операції. Виконання будівельно-монтажних робіт, умови прийняття їх інвестором та розрахункові операції за виконані роботи. Моніторинг інвестиційного процесу. Прийняття інвестором виконаних робіт, етапів та готових об'єктів.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Методологічні основи інвестування	Лекція	2
	Методологічні основи інвестування	Практичне	2
2.	Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності	Практичне	2
3.	Фінансові інвестиції	Лекція	2
	Фінансові інвестиції	Практичне	2
4.	Реальні інвестиції	Практичне	2
5.	Реальні інвестиції	Лекція	2
	Реальні інвестиції	Практичне	2
6.	Інноваційна форма інвестицій	Практичне	2
7.	Залучення іноземного капіталу	Лекція	2
	Залучення іноземного капіталу	Практичне	2
	Модульний контроль МК1 (модульна контрольна робота)	Контрольна робота	1
8.	Обґрунтування доцільності інвестування	Практичне	2
9.	Обґрунтування доцільності інвестування	Лекція	2
	Управління інвестиційними проектами	Практичне	2
10.	Управління інвестиційними проектами	Практичне	2
11.	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	Лекція	2
	Менеджмент інвестицій	Практичне	2
12.	Менеджмент інвестицій	Практичне	2

13.	Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності	Лекція	2
	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	Практичне	2
14.	Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності	Практичне	2
15.	Моніторинг процесу використання інвестицій на підприємстві	Практичне	2
	Модульний контроль МК2 (модульна контрольна робота)	Контрольна робота	1
	Підсумковий контроль (залік)	Залік	1

8. Самостійна робота

Самостійна робота – це вид розумової діяльності, за якої студент самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує в кожному змістовному модулі перелік тем (на основі опрацювання інформаційних джерел веде пошук відповідей на актуальні питання, вирішує практичні питання, складає тести, вирішує задачу або ситуаційну вправу, виконує інші завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, лекцій, практичних занять). Головною метою самостійної роботи є формування самостійності суб'єкта, що вчиться, формування його вмінь, знань і навичок. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить – 1:1,73. Тижневих годин: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 4,5.

Під час вивчення дисципліни «Інвестиційний менеджмент» виокремлено такі види самостійного навчання студента:

- 1) слухання лекцій, участь у семінарських заняттях, виконання практичних робіт;
- 2) відпрацювання тем лекцій та практичних занять, тем практичних робіт;
- 3) підготовка рефератів, презентація результатів власних досліджень та проекту;
- 4) підготовка до модульного контролю та екзамену;
- 5) робота з інформаційними джерелами та ін.

Кожен із зазначених видів потребує від студентів наполегливої самостійної праці. Насамперед, потрібно, щоб кожен студент у процесі навчання дотримувався тієї розумової праці: він повинен зрозуміти механізми розумової праці, причини появи втоми, шляхи підвищення працездатності, а також режиму харчування, організації відпочинку та ін. Викладач дисципліни на початку вивчення дисципліни проводить настановне заняття, особливо зі студентами, які оформили індивідуальний графік навчання. Студент повинен усвідомити, що індивідуальний добовий ритм організму визначається низкою фізіологічних функцій, які постійно змінюються в години активної діяльності та сну. Важливу роль в оптимальній організації життя і діяльності студента відіграє режим активності на добу – його необхідно відстежити, зафіксувати та враховувати на початку заняття з дисципліни.

Здійснюється самостійна робота безпосередньо через зміст і методи всіх видів навчальних занять. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від аудиторних навчальних занять час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів, регламентується робочим навчальним планом НУ «Запорізька політехніка». Згідно навчального плану на самостійну роботу з дисципліни «Інвестиційний менеджмент» відведено 69 академічних годин та 7 годин на виконання індивідуальних завдань.

Завдання до самостійної роботи мають унеможливити механічне заучування студентами фактичного матеріалу або поверхове знайомство з явищами та процесами. Для отримання позитивної оцінки студент повинен не просто продемонструвати володіння певним обсягом знань, а й уміти розв'язувати певні елементи наукових проблем, аналізувати та систематизувати отримані дані, знаходити оригінальні рішення на підставі самостійно здобутої інформації, формулювати й відстоювати власну точку зору. Йдеться, передусім, про самостійне опрацювання навчальної, наукової та довідкової літератури. Рекомендованим елементом цієї роботи студентів є ведення записів (допускається й електронний варіант або презентація). Такий підхід сприяє кращому засвоєнню фактичного матеріалу, дає можливість зберегти його в зручному для використання вигляді. Рівень виконання студентом самостійної роботи враховується при виставленні підсумкової оцінки за змістовими модулями навчальної дисципліни.

Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

№ тижня	Назва теми	Контрольні заходи	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи та теорія інвестування.			
1.	Методологічні основи інвестування	moodle	6
2.	Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності	moodle	6
3.	Фінансові інвестиції	moodle	6
4.	Реальні інвестиції	moodle	4
5.	Інноваційна форма інвестицій	moodle	6
6.	Залучення іноземного капіталу	moodle	6
7.	Захист ІДЗ за темою «Залучення іноземного капіталу»	Дослідження (звіт)	3
	Модульна контрольна робота (письмова / в системі moodle)	Тестові завдання	1
Змістовий модуль 2. Менеджмент інвестиційного процесу на підприємстві.			
8.	Обґрунтування доцільності інвестування	moodle	6
9.	Управління інвестиційними проектами	moodle	6
10.	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	moodle	6
11.	Менеджмент інвестицій	moodle	6
12.	Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності	moodle	6
13.	Моніторинг процесу використання інвестицій на підприємстві	moodle	5
14.	Захист ІДЗ за темою «Управління інвестиційними проектами»	Проект (презентація)	4
15.	Крайній термін (<i>deadline</i>), до якого має бути виконані всі види завдань в системі дистанційного навчання (moodle)	moodle	-
	Модульна контрольна робота (письмова / в системі moodle)	Тестові завдання	1

За кожною темою (№№ 1-12) в системі дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>) кожен студент має виконати наступні **види СР**:

- пошук відповідей на питання за темою;
- складання глосарію за темою;
- складання тестових завдань за темою.

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - один раз на 2 тижні;
- листування за допомогою електронної пошти kafedra_manager@zntu.edu.ua (у форматі 24/7);
- відеозустріч, аудіоспілкування або смс у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Засоби оцінювання:

- усне опитування у відповідності до вивчених тем дисципліни;
- опрацювання опорного конспекту лекцій (самостійні письмові роботи);
- захист індивідуального завдання за обраним напрямком;
- індивідуальна самостійна робота на практичних заняттях;
- участь у обговоренні актуальних подій в сфері захисту прав споживачів в галузі туризму та гостинності (на лекційних та практичних заняттях);
- вирішення ситуаційних вправ на практичних заняттях;
- модульна контрольна робота (тестовий контроль);
- залік (підсумковий контроль).

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Критерії оцінювання.

За дисципліною «Інвестиційний менеджмент» передбачено два змістовних модулі. Поточний контроль знань студентів складається з **60 балів** по кожному змістовному модулю, які розподілено за видами занять: лекційні, практична, індивідуальна самостійна робота (ІДЗ). Модульний контроль містить виконання тестових завдань та складається з **40 балів**. Поточний та модульний контроль знань, у підсумку, дають змогу студенту отримати **100 балів** за кожен змістовний модуль. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2. Підсумковий контроль (залік) передбачає відмову студента від результатів поточного контролю (або з поважних причин неможливість отримання балів за поточний контроль) та за письмовою заявою і ухваленням деканату студент має право скласти залік. При цьому, результати модульного контролю знань зберігаються. Завдання заліку складають **60 балів**. Результати заліку та модульний контроль знань, у підсумку, дають змогу студенту отримати **100 балів**.

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-балльною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЕКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, лабораторних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЙ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Опрацювання опорного конспекту лекцій.

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стислому і системному вигляді викладений основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов’язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають опрацювати (конспект, записи, фото демонстраційних матеріалів) студенти під час лекції. Його опрацювання сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв’язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами теоріями тощо. Кожний студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Опрацювання окремої теми за ОКЛ може бути у формі: складання тестових завдань на основі конспекту лекцій та самостійного доопрацювання теми; складання глосарію наукових термінів до кожної теми зі структури дисципліни.

Відвідування студентом лекцій, ведення ОКЛ, його опрацювання, участь в активному обговоренні дискусійних питань, обґрунтування власної точки зору за проблемними напрямками, співавторство з лектором у підготовці лекційного заняття та його проведення з використанням інтерактивних технологій навчання мотивується викладачем та дає студенту можливість отримати взагалі до **7 балів** за обидва змістовні модулі (по 1 максимум за одне лекційне заняття) в першому змістовному модулі – **4 бали**, в другому змістовному модулі – **3 бали**.

Робота на практичних заняттях

Під час практичних занять студенти усно доповідають на обрані питання, дають відповіді на додаткові питання викладача, доповнюють один одного за різними питаннями практичного заняття, демонструють результати самостійної підготовки до заняття, виконують письмові самостійні роботи, повідомляють актуальну інформацію про події у сфері туризму, приймають участь в обговоренні практичних питань, вирішують ситуаційні вправи, приймають участь у підготовці практичного заняття у співавторстві з викладачем, допомагають іншим студентам оволодіти знаннями, використовують сучасні інтерактивні методи отримання знань. Така активна робота студента на занятті оцінюється в максимум **6 балів**. Така форма надає студенту можливість отримати максимум: **42 бали** в першому та **48 балів** у другому змістовному модулі.

Критерій оцінки на практичному занятті

Бали	Критерій оцінки
6	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, дає повні та зрозумілі відповіді на

	додаткові питання викладача, доповнюючи відповіді інших студентів за різними питаннями практичного заняття, демонструє результати самостійної підготовки до заняття, доповідає актуальну інформацію про події у сфері готельно-ресторанної справи, приймає участь у підготовці практичного заняття у співавторстві з викладачем дисципліни, допомагає іншим студентам оволодіти знаннями, використовують сучасні інтерактивні методи отримання знань.
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно й аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді.
4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно й аргументовано викладає під час усних виступів і письмових відповідей, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання.
3	Володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять і домашньої/самостійної роботи іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді.
2	Частково володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Не володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
0	Не володіє навчальним матеріалом, зовсім не виконує завдання практичних занять, інколи виступає і задає питання; відмовляється працювати в парі/групі/команді.

Індивідуальна самостійна робота студентів

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді проекту або реферату у письмовій формі та у формі усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум **14 балів** в першому та **9 балів** в другому змістовному модулі.

Критерії оцінки індивідуального самостійного завдання:

1 модуль	2 модуль	Критерії оцінки
14	9	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, висловлює власний погляд на проблеми, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, опрацьовує наукові джерела.
11-13	7-8	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрутовано його викладає під час усних виступів, переважно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
8-10	5-6	В цілому, володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
5-7	3-4	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрутування) викладає його під час усних виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Не відповідає на додаткові питання.
3-4	2	Частково володіє матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки, здав на перевірку письмову реферативну роботу.
1-2	1	Здав на перевірку письмову реферативну роботу, яка оформлена не за стандартами та зміст питань не достатньо розкриває їх назву. Відмова від відповіді на будь-які основні та додаткові питання.

0	0	Не виконав завдання, Відсутність усної або письмової роботи.
---	---	--

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт (тестів). В структурі вивчення дисципліни виділено **два змістових модулі**, за змістом яких складено тестові завдання та включено до кожної модульної контрольної роботи. Студент складає письмовий модульний контроль та має можливість набрати максимум **40 балів**. Правильна відповідь на **20 тестових питань** оцінюється в **2 бали** кожна.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого та, в кінцевому рахунку, отримання загального підсумкового балу.

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою. Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовий модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Зведенна таблиця набору балів за семестр

Бали за навчальний семестр		Розподіл балів за змістовими модулями	
Вид заняття		1 зміст. модуль (максимум балів)	2 зміст. модуль (максимум балів)
Поточний контроль		60	60
Лекції		4 (4 лекції*1)	3 (3 лекції*1)
Практичні		42 (7 пр. зан.*6)	48 (8 пр. зан.*6)
Індивідуальна самостійна робота (ІДЗ)		14	9
Модульна контрольна робота (МК)		40	40
Всього за змістовими модулями 1 та 2		100	100
Всього за вивчення дисципліни		100 (3М1 + 3М2 / 2)	

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІК:

Три питання потребують змістової відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 20 балів за кожне питання). Максимальна кількість складає **60 балів**.

16-20 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

11-15 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

6-10 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

0-5 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань на лекційних та практичних заняттях, за виконання індивідуального самостійного завдання, за модульний контроль та підсумковий контроль (або отримані при складанні заліку) свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати **від 0 до 100 балів**, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
-----------------------------------	-------------	-------------------------------	------------

діяльності		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	відмінно - повно та грунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B		дуже добре - недостатньо повно та грунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C		добре - недостатньо повно та грунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окрім завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D		задовільно – засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E		достатньо - засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно – не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

10. Політика курсу

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента). Відвідування занять є обов'язковим компонентом в системі вивчення курсу, набуття загальних та фахових компетентностей (відвідування лекцій та практичних занять). Самостійну роботу студент виконує у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/>). За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Політика дедлайнів. Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел у проектних завданнях.

Політика дотримання прав та обов'язків студентів. Права і обов'язки студентів відображені у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька

політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protsesu.pdf). **Політика конфіденційності та захисту персональних даних.** Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголослення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».